

EXPRES ZAGŁĘBIA

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI.

CENY OGŁOSZEŃ:

Za wiersz milimetry przed tekstem 50 groszy, w tekście 35 groszy, za tekstem 15 groszy. Ogłoszenia tabelaryczne 50 proc. drożej. Drobne ogłoszenia po 5—10 groszy za wyraz. Najmniej 1 zł.

Wydawca: H. Monsiorska—Redaktor: W. Monsiorski

FILJE:

Będzin, hotel Bristol; Grodziec ulica Kościuszki; Zawiercie, ulica 3-go Maja 13.

Prenumerata wynosi miesięcznie **zł. 1.50.**

Adres redakcji i administracji: Sosnowiec, Piłsudskiego 8
Telefon redakcji i administracji: 4-97, telefon mieszk. redakcji: 6-92, telefon drukarni: 84 Będzin.

Teatr miejski w Sosnowcu.

W niedzielę 27 marca 1927 r. o godz. 3.30 pop.
[tylko jeden występ Teatru Zjednoczonych z Warszawy w zespole 26 osób]

NA SCENIE

NA SCENIE

TRELOWATA

według H. Mniszkówny—przeróbka sceniczna Gordawy-Wiecheckiego, dramat miłości i śmierci w 6 aktach.

Sztuka grana jest bez suflera.

Bilety w cenie od 1—3 zł. w cukierni „Bagatela”.

Zespół przyjeżdża własnym wagonem.

Zapowiedź zamknięcia sesji sejmowej.

WARSZAWA, 25.3. Wczoraj około g. 2 po poł. przybył do gmachu sejmowej kancelarii minister spraw wojskowych, ppłk. szt. gen. Beck i zaprosił w imieniu marszałka J. Piłsudskiego marszałka sejmowej p. Rataja na konferencję do Belwederu.

P. Rataj bawił u marszałka Piłsudskiego od g. 6 m. 30 do g. 7.

Rozmowa dotyczyła wyłącznie spraw sejmowych. Marszałek Piłsudski zakomunikował p. marszałkowi sejmowej, iż rząd zamie-

rza już w dniach najbliższych zamknąć zwyczajną sesję budżetową izby. Głównym powodem tego zamiaru jest chęć wyodrębnienia sesji budżetowej, w której ciągu sejm spełnił swoje zadanie uchwalając budżet.

Rząd w porozumieniu z p. marszałkiem sejmowej ma zamiar zwołać sesję nadzwyczajną dla załatwienia spraw aktualnych.

Terminy zamknięcia sesji budżetowej i zwołania nadzwyczajnej nie zostały przez rząd ustalone.

Konferencje w sprawie rokowań o pakt nieagresji z Rosją sowiecką.

WARSZAWA, 25.3. (A. W.). W związku z pobytem p. Patka w Warszawie odbywają się codziennie konferencje w sprawie podjęcia rokowań o pakt nieagresji z Rosją sowiecką. Minister Zaleski przyjął w piątek posła sowieckiego w War-

szawie p. Wojkowskiego na specjalnej audjencji. Termin wyjazdu p. Patka do Moskwy nie został jeszcze ustalony. Decyzja rządu w tej sprawie oczekiwana jest w najbliższych dniach.

Lewica nie przybyła na posiedzenie w sprawie zmiany ordynacji wyborczej.

WARSZAWA, 25.3. (A. W.). Zwołana na dzisiaj komisja konstytucyjna w celu przeprowadzenia zmian w ordynacji

wyborczej nie obradowała, albowiem lewica na posiedzenie nie przybyła.

Konspiracyjna konferencja ministrów Litwy i Łotwy

KOWNO, 25.3. Według otrzymanych z Rygi wiadomości minister spraw zagranicznych Ceelens w początkach marca przekroczył granicę litewską

udając się do Kibart w Kowieńszczyźnie. Tam dnia 6 marca odbyła się tajna narada z udziałem ministra spraw zagranicznych Łotwy i Litwy oraz

dwóch dyplomatycznych przedstawicieli Niemiec i Sowieców. Na tej konferencji poruszono szereg ważnych spraw politycznych m. in. jednolite stanowisko wobec Polski.

Ryska „Latvian Sab” pisze w tej sprawie: „Z najbardziej miarodajnych źródeł dowiadujemy się o tajnym zjeździe w Kibartach. Oprócz Waldemara i Ceelensa uczestniczyło na tej konferencji dwóch przed-

stawicieli ościennych mocarstw. Narady miały charakter tajny i trzymane są dotąd w tajemnicy. O ile nam wiadomo poruszana tam była sprawa stosunków łotewsko-litewskich i stosunku tych dwóch państw do Sowieców. Prawdopodobnie omawiano również stosunek Łotwy i Litwy wobec Polski i możliwość zaostreżenia się sytuacji”.

Likwidowanie strajku łódzkiego.

ŁÓDŹ, 25.3. Powróciła do Łodzi delegacja związków pracowniczych, która przedstawiła ministrowi pracy szczegółowe dane co do warunków płac w przemyśle. W związku z tem delegaci złożyli sprawozdania w swych związkach z dotychczasowych prac komisji arbitra-

żowej oświadczając, że według zapewnień przedstawicieli rządu prace te zakończone zostaną najpóźniej w początkach przyszłego tygodnia tak, aby przy następnej wypłacie, t. zn. w czwartek przynależna robotnikom podwyżka mogła być uwzględniona.

Łotwa nawraca z błędnej drogi.

Rokowania z Sowiecami zostały przerwane.

RYGA, 25.3. Na posiedzeniu frakcji, wchodzących w skład koalicji rządowej, min. Cielens zdał sprawozdanie z przebiegu rokowań łotewsko-sowieckich o pakt gwarancyjny.

Przedstawiciele stronnictwa centrowo-demokratycznych wystąpili z zarzutem, że parafowanie zasadniczych punktów układu odbyło się bez wiadomości stronnictwa koalicyjnych i bez porozumienia się z kilku członkami gabinetu.

Frakcja centrowo-demokra-

tyczne zajęły stanowisko bardzo zdecydowane, nie zgadzając się na pakt, jeżeli Łotwa nie otrzyma odpowiedniej gwarancji i jeżeli Cielens będzie trwał przy zamiarze zawarcia układu bez udziału innych państw bałkańskich.

Podjęte wczoraj łotewsko-sowieckie rokowania o traktat gwarancyjny, zostały na pierwszym posiedzeniu przerwane na dwa tygodnie, ponieważ delegacja łotewska odmówiła zaprotokółowania uzgodnionych dotychczas punktów traktatu.

Anglia zażąda od Litwy uznania przynależności Wileńszczyzny do Polski?

BERLIN, 25.3. Korespondent londyński „Berliner Tageblatt-u” donosi, że w tych dniach angielski Foreign Office wysłać ma do Kowna obszerną notę, w której zażąda od Litwy terminowej odpowiedzi na pytanie, czy Litwa jest skłonna pogodzić się ostatecznie z decyzją rady ambasadorów, przyznającą Polsce Wilno bez zastrzeżeń.

O ileby Litwa nie dała potakującej odpowiedzi, będzie jej odebrana Kłajpeda, która w tym wypadku stanie się wolnym miastem pod wspólnym protektorem Niemiec i Polski.

Nota angielska ma także cel uboczny. Jest nim wywarcie presji na rząd łotewski, aby nie dopuścić do ratyfikacji traktatu Łotwy z Rosją sowiecką.

Echa zdobycia Szanghaju.

LONDYN, 25.3. (A. W.). W Szanghaju wojska kantońskie zdobyły 50 armat i kilka tysięcy karabinów. Liczba jeńców jest bardzo znaczna. W mieście ruch panuje normalny, tylko w dzielnicy chińskiej powtarzają się tu i owdzie demonstracje antyangielskie. Okręty angielskie przywoziły z Nankingu do Szanghaju przeszło 100 angielskich i amerykańskich żołnierzy, którzy zbiegli wskutek zbombardowania ich siedzib przez formacje kantońskie. Około 200 angielskich amerykańskich poddanych pozostało w Nankingu i o losie ich nie dotychczas nie jest wiadomo. Jak słychać, Nanking został doszczętnie splądrowany oraz konsulaty japoński, angielski i amerykański. Generalny konsul japoński jest zabity.

Dr. Bartel za podwyżką dodatku mieszkaniowego dla urzędników.

WARSZAWA, 25.3. Deputacja zjednoczenia związków i stowarzyszeń funkcjonariuszy państwowych i samorządowych Rzeczypospolitej zjawiła się u wicepremiera Bartla.

W imieniu deputacji inż. Blum przedstawił w ogólnych zarysach ciężkie położenie funkcjonariuszów, a szczególnie emerytów państwowych, wdów i sierot i prosił rząd o przyjęcie z jak najrychlejszą pomocą.

Wicepremier Bartel uznał w zupełności słuszność postulatów i narazie poprzec prośbę o podwyższenie dodatku mieszkaniowego.

Dookoła zatargu włosko-jugosłowiańskiego.

PARYŻ, 25.3. W politycznych kręgach francuskich twierdzą, że przyzwolenie Włoch na powołanie komisji śledczej w sprawie zatargu włosko-jugosłowiańskiego, nie jest absolutnie potrzebne, albowiem pod tym względem inicjatywa wyszła od Jugosławii, która uprawniona jest domagać się zbadania, czy zażalenia Włoch, zakomunikowane rządom w Paryżu, Londynie i Berlinie są usprawiedliwione.

Komplikacji można się o tyle spodziewać, że Jugosławia obawia się, by komisja śledcza otrzymała swój mandat od ligi narodów i zbadała też zbrojenia we Włoszech, dotychczas bowiem Włochy sprzeciwiały się wszelkiej interwencji ligi narodów w tej sprawie.

Na pismo pieniędzy nie żałuj, gdyż ono daje ci rozrywkę, ono cię uczy, informuje i jest twoim przyjacielem, co cię odwiedza codziennie. Słota, czy pogoda „EXPRES” zjawia się w domu twoim na „dzień dobry”.

Kodeks karny w Rosji Sowieckiej.

Wszystkim nam stoi jeszcze żywo w pamięci wieść o tragicznej egzekucji dokonanej w Rosji Sowieckiej na osobie ś. p. prałata Budkiewicza, a co jakiś czas pojawiają się ustawicznie w prasie europejskiej wieści o sensacyjnych procesach przed sądami w Rosji Sowieckiej oraz o dokonanych zazwyczaj niezwłocznie po wyroku egzekucjach. Z tego choćby względu wielce interesujące będzie rozejrzenie się w tej księdze prawa karnego, obowiązującego dzisiaj na obszarze Rosji, w której sędziowie trybunałów rewolucyjnych znajdują oparcie dla swych krwawych orzeczeń.

Rosja Sowiecka ma swój kodeks karny, różniący się zasadniczo od analogicznych ustaw państw cywilizowanych współczesnych. Kodeks ten, zawierający 227 artykułów i składający się z części ogólnej i szczegółowej, jest pod względem techniki ustawodawczej niewątpliwie kodeksem nowoczesnym; jeśli natomiast spojrzymy nań przez pryzmat nowożytnych teorii kryminalistycznych — okaże się wręcz zacofanym. Wrazem zacofania kodeksu sowieckiego jest podeptanie w jego części ogólnej uznanej powszechnie zasady prawa karnego, głoszącej, że tylko ten czyn jest przestępstwem, który jest zagrożony karą w ustawie.

Tymczasem prawodawca sowiecki zezwala w art. 10 na stosowanie w prawie karnem analogii t. zn. że czyn nieprzewidziany w kodeksie, podciągnąć można pod przewidziane w ustawie przestępstwo najbardziej do czynu tego zbliżone. Tem postanowieniem kodeks otwiera wrota niesłychanej samowoli i nadużyciom władz sądowych, które mogą prześladować z pomocą tej normy różne niewygodne dla rządu osobistości i ich poczynania. Cel ten najzupełniej potwierdza art. 9 ustawy, który dekretuje: „Kary wymierzają organa sądowe według ich socjalistycznego poczucia prawnego”. Kodeks więc jest wyrazem walki politycznej, a dla jej skuteczniejszego przeprowadzenia — co podkreślić należy — wysunięto w art. 23 zasadę wstecznego działania norm kodeksu, t. zn. stosowanie przepisów jego i do czynów spełnionych przed wydaniem tej ustawy.

Na podstawie tego artykułu 23-go możliwe jest np. dziś wszczęcie sprawy przeciw wybitnym dygnitarzom rządu carskiego, którzy w czasie rewolucji 1905 roku zwalczali rewolucyjną akcję robotniczą. Przedawnieniem, czyli u-

plywem czasu sprawcy tych czynów bronić się nie mogą, gdyż prawodawca w art. 33, uwaga 3-cia zastosowanie przedawnienia w poszczególnych wypadkach pozostawia uznaniu sądu wyrokującego. Dodać należy również, że walka z ruchem robotniczym za caratu figuruje w kodeksie sowieckim w liczbie przestępstw, a mianowicie w art. 67 tej ustawy. Jeżeli chodzi o karę i jej zadania, to kodeks w tej mierze wypowiada się obszernie, przenosząc punkt ciężkości na „przystosowanie sprawcy przestępstwa do współżycia społecznego za pomocą poprawczego wpływu pracy”. Moment pracy zaakcentowany jest również silnie przy wyliczaniu środków karnych.

Kodeks sowiecki ustanawia mianowicie pracę obowiązkową przy karach pozbawienia wolności. Więzienie i areszt nie istnieją, ustawa zna tylko miejsca pozbawienia wolności, t. j. poprawcze domy pracy, kolonie pracy i t. p. Kara śmierci oficjalnie wśród środków karnych nie figuruje, lecz art. 33 dopuszcza stosowanie „rozstrzelania” tam, gdzie kodeks przewiduje najwyższy wymiar kary. W praktyce oznacza to, iż kara śmierci stosowana może być często, zwłaszcza przy przestępstwach politycznych. Tym właśnie przestępstwom politycznym, czyli jak się wyraża ustawa „kontrrewolucyjnym” poświęcony jest szereg artykułów części szczegółowej kodeksu. Mamy tu szpiegostwo, rozruchy, wspieranie międzynarodowej burżuazji itp.

Na uwagę zasługuje dział t. zw. przestępstw gospodarczych, nieznany innym prawodawstwom. Podstawą tej kategorii przestępstw jest ustanowiony w Rosji przymus pracy obywateli

na rzecz państwa, karana więc tu jest dezercja od pracy przeszkadzanie w działalności fabrycznym związkom zawodowym itp.

Wielce charakterystyczne ujęty jest dział t. zw. przestępstw przeciw religii. W kodeksie sowieckim dział ten nosi znamienity tytuł „Przestępstwa naruszające przepisy o rozdziale kościoła od państwa”. Karami obłożone jest tu nauczanie religii w szkołach prywatnych, umieszczanie w gmachach państwowych religijnych wizerunków i wykorzystanie religijnych przesądów mas w celu obalenia robotniczo-włściańskiej władzy.

Kontrast do powyższych antyreligijnych artykułów stanowi przepis art. 125, zapewniający swobodę wykonywania obrządków religijnych, o ile te nie zakłócają spokoju publicznego.

Z poszczególnych przepisów działu przestępstw przeciw życiu i zdrowiu na uwagę zasługuje norma, zagrażająca karą 3 lat pozbawienia wolności za świadome zarażenie osoby drugiej chorobą weneryczną.

Do dziwolągów omawianej ustawy zaliczyć wypadnie brak wzmianki o przestępstwie dwużeństwa, dalej osobliwy artykuł 73 który karze nawet za „zmyślanie kontrrewolucyjnych fałszywych pogłosek”.

Reasumując powyższe nasuwa się przypuszczenie, iż kodeks ten prawodawca sowiecki przygotował na czas przejściowy, a normy jego przeznaczył dla celów zwalczania pozostałości caratu, co niejako potwierdza art. 6 ustawy, gdzie przestępstwo samo zdefiniowano jako „działanie, zagrażające podstawom ustroju sowieckiego, który przez władzę robotniczo-włściańską, ustanowiony został na przejściowy okres czasu prowadzący do ustroju komunistycznego”.

Co oznaczają coraz częstsze rozwiązywania rad miejskich.

Rady miejskie coraz częściej są rozwiązywane. Ostatnio na podstawie art. 66 dekretu o samorządzie miejskiej, minister spraw wewnętrznych zarządził rozwiązanie rady miejskiej w Radomiu.

Motywy tej decyzji są następujące: rada miejska m. Radomia nie wykonywała w dostatecznym stopniu nadzoru nad gospodarką magistratu, dopuściła się przekroczeń budżetowych i tolerowała nieoszczędną gospodarkę magistratu, nie liczącego się z ciężkim poło-

żeniem finansowem miasta.

Z podobnego postępowania władz nadzorczych należy wysnuć wniosek, że rząd nie spieszy się z ogólnym zarządzeniem wyborów, że pogłoska o przeniesieniu wyborów do rad miejskich na późniejszy okres czasu od kampanii wyborczej do sejmiku i senatu, jest dość prawdziwą i że rząd, zdaje się, przyjął regułę możliwie najczęstszego rozwiązywania rad miejskich, gdzie tylko są jakieś poważniejsze zatargi, brak rzadności i oszczędności.

Dwie małe wódki i przekąska kosztują tyle, co „EXPRES ZAGŁĘBA” miesięcznie.

— — — Czy wiesz o tem? — — —

Życie jest najlepszą szkołą.

Dyplom szkolny nie daje jeszcze patentu na wiedzę. Można przejść przez wszystkie uniwersytety, a mimo to nie posiadać faktycznej wiedzy, którą dopiero daje życie, będące najlepszą szkołą na świecie. Szkoły są konieczne, gdyż dają one masom podstawowe wykształcenie, ale geniuszów stwarza życie, nie szkoła.

Ford lub Edison nie kończyli nawet szkoły średniej, a jednak pierwszy jest genialnym fabrykantem, a drugi genialnym wynalazcą. Wyszkołiło ich i rozszerzyło ich umysł do najdalszych granic życie, które ustawicznie człowieka kształci i w danym kierunku udoskonala.

I tak jest niemal we wszystkim. Szkoła uczy naprzykład oszczędności, ale do faktycznej oszczędności zmusza człowieka dopiero życie. Szkoła otwiera

człowiekowi oczy na świat, ale umieć patrzeć na ten świat, uczy nas dopiero życie.

Nikt nie został wielkim, chociaż wyszedł z najlepszej uczelni. — Wielkim zrobiła go dopiero nauka, jaką przeszedł przez życie, które jest najlepszym nauczycielem, gdyż uczy ono przez doświadczenie, które najlepiej kształci.

Kto ukończył szkołę, ale nie korzysta z nauk, jakie mu niosło życie, ten umarł faktycznym głupcem. A takich mamy dziesiątki tysięcy.

Szkoła daje tylko podstawy do wiedzy.

Prawdziwą wiedzę niesie człowiekowi dopiero życie i kto tą wiedzę należycie wykorzystą, ten osiąga cel swych pragnień i zamierzeń i wysokie zazwyczaj zdobywa stanowisko.

Zabójstwo dziecka w celu zysku.

Stryj morduje bratanka.

We wsi Szczuczynie, powiatu białostockiego, mieszkała rodzina złożona z 6 ciu osób, posiadająca duże wspólne gospodarstwo rolne. Rejentalnymi właścicielami byli dwaj bracia Stanisław i Józef. Ten ostatni zmarł, pozostawiając żonę z sześciolatnim synkiem Stasiem. W akcie rejentalnym zastrzeżono, że na wypadek śmierci dziecka będzie dziedziczył jego stryj Stanisław Jasiński. W parę miesięcy potem znaleziono w bagnie za-

wsią zwłoki uduszonego dziecka. Sledztwo wykazało, że Stanisław Jasiński zamordował bratanka, celem dziedziczenia jego majątku. Sąd okręgowy w Łomży skazał Jasińskiego na dwa lata więzienia. Prokurator zaapelował domagając się większej kary. Sąd apelacyjny po rozpatrzeniu sprawy przychylił się do zdania prokuratora i Stanisława Jasińskiego skazał na 10 lat ciężkiego więzienia.

Bolszewicy przed sądem.

Życie sowieckie obfituje w obrazki rodzajowe, jakie z pewnością niemają sobie podobnych na całym świecie.

Oto np. — jak donoszą pisma rosyjskie — podczas posiedzenia sądu ludowego w Teodozji rozegrała się w dniach ostatnich taka np. scena:

Przed sądem stanęło 16 marynarzy żeglugi państwowej, oskarżonych o to, iż podczas wyborów do związku zawodowego wywołali awanturę.

Oskarżeni przybyli do sądu najzupełniej pijani, oświadczając iż wskutek choroby nie mogą udzielać odpowiedzi stojąc, lecz na wszystkie pytania będą odpowiadać ze swych miejsc. Sędzia rad nie rad zgodził się na to. Podczas badania świadków marynarze zabrali się do picia wódki, a gdy sędzia zażądał, by zaprzestali, jeden z

nich, Krimenko, oświadczył:

— Ach ty partyjna mordo! Golnij z nami szklaneczkę za zdrowie władzy sowieckiej!

Oburzony sędzia polecił zawezwać przez telefon milicję i przerwał posiedzenie.

Decyzja ta rozdrażniła marynarzy do tego stopnia, iż podbiegli z wymysłami do stołu sędziowskiego.

Podczas gdy część oskarżonych zajęła się wymierzaniem sprawiedliwości sędziemu i asesorom inni zabrali akty spraw, poczem wszyscy zbiegli.

Po pewnym czasie przybył oddział milicji stwierdziwszy rozgromienie urzędu i pobicie asesorów i sędziego.

Na miejscu zatrzymano dwóch marynarzy, którzy byli tak pijani, iż nie mieli już sił do ucieczki.

Pola ogrzewane prądem elektrycznym w Szwecji.

Szwecja osiągnęła nowe zdobycze w dziedzinie elektryfikacji pól, doprowadzając do dojrzewania rozmaite jarzyny w grządkach ogrzewanych elektrycznością. Zrobiono tam doświadczenie grzania pola o 2000 m. kw. powierzchni, co uskuteczniłono przy pomocy 10 drutów elektrycznych, ułożonych w odstępach 40 metrów. Tak więc w kwietniu będą mogły być sadzone kartofle, które z początkiem czerwca będą już dojrzewać. Dzięki zużywaniu siły wodospadów dla elektrowni, elektryczność jest

już dziś dostępna dla 50 proc. szwedzkich gospodarstw rolnych.

Liczbą zakładów przemysłowych, używających elektryczności, jako siły pędnej wzrasta coraz bardziej, a wszedzkę kolej państwowe posiadają najdłuższą linię elektrycznych kolei żelaznych. Coraz częściej używa się też elektryczności dla celów gospodarczych, jak opalania, gotowania, ect., tak, że przewidyuje się, kiedy kraj będzie zupełnie niezależny od importów materiałów opałowych.

Kronika.

KALENDARZYK.

Marzec
26
Sobota

Dziś † Ludgera B.W.
Jutro Jana Dam.
Wschód słońca 5.27.
Zachód „ 5.58

Teatr polski w Katowicach.

Sobota, dnia 26-go b. m. „Demy i huzary”.

Kino „Momus” na Pogoni
wyświetla film p.t. „Kurjer
Carski” II-ga serja (dokoń-
czenie). 819

Echa obchodu imienia Marszałka J. Piłsudskiego w Kielcach.

W d. 19 b. m. przed południem p. wojewoda kielecki przyjął szereg przedstawicieli władz państwowych, samorządowych, wojska, organizacji, instytucji i zrzeszeń społecznych i kulturalnych, którzy złożyli życzenia marszałkowi Piłsudskiemu na ręce wojewody. Do Belwederu wysłano następującą depezę:

W dniu Imienia Pana Marszałka mam zaszczyt złożyć Dostojnemu Solenizantowi w imieniu własnem i podległych mi urzędników, władz wojskowych i cywilnych, oraz samorządów i organizacji społecznych i kulturalnych wyrazy głębokiej czci i hołdu wraz z życzeniami szczęścia, nierozdzielnie związanej z świetlaną przyszłością Rzeczypospolitej oraz zapewnić o niezłomnej wierności dla Rządu Pana Marszałka i Jego ideałów.

Wojewoda Manteuffel.

Z rady miejskiej m. Sosnowca.

Na wczorajszym posiedzeniu gdy prezydent wypowiedział się w sprawie radnego p. Barańskiego, że ten będąc w stosunku służbowym do magistratu radnym być nie może, prawica na znak protestu opuściła salę.

Wobec tego przebieg posiedzenia był spokojny i wszystkie wnioski uchwalono jednogłośnie.

Szczegółowe sprawozdanie podamy jutro.

Nowe projekty podatkowe. Ministerjum skarbu opracowało projekty nowelizacji ustaw o podatku dochodowym i majątkowym.

Podatek dochodowy ma być rozszerzony na nową kategorię płatników a podatek majątkowy ma być jednorazowo przeobrażony na stały.

Zapomogi dla bezrobotnych. Zarząd obwodowy funduszu bezrobocia w Sosnowcu podaje do wiadomości bezrobotnym pracownikom umysłowym, że wypłaty zapomóg z państwowej akcji doraźnej będą wypłacane w dniach 28, 29 i 30 b. m. w lokalu P. U. P. P. w Sosnowcu przy ul. Piłsudskiego Nr. 16 o godz. 16-ej. we ług następującej kolejności:

W dniu 28 b.m. od Nr. 1. do Nr. 200; w dn. 29 od Nr. 201 do Nr. 400; w dn. 30 od Nr. 401 do Nr. 600.

Zgłaszający się po zapomogę winien posiadać dowód osobisty z fotografią, stwierdzający tożsamość osoby; wypłaty z upoważnienia w żadnym razie uwzględnione być nie mogą.

Jednocześnie zawiadamia się

że P. U. P. P. w Sosnowcu przystąpiło do wymiany legitymacji, wobec czego każdy bezrobotny pracownik umysłowy, korzystający z zapomogi, winien w dniu 28 b. m. zgłosić się po nową legitymację.

Zebrań oficerów rezerwy. Zarząd koła powiatowego związku oficerów rezerwy Rzeczypospolitej Polskiej zawiadamia, że w niedzielę 27 b. m. w lokalu „Lutni”, Sosnowiec, ul. Warszawska odbędzie się w pierwszym terminie o godz. 10 m. 30, a w drugim o godz. 11-ej przed poł. bez względu na ilość członków nadzwyczajne walne zebranie z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie,
- 2) wybór przewodniczącego,
- 3) sprawozdanie z działalności koła,
- 4) sprawozdanie ze zjazdu okręgowego w Krakowie,
- 5) wybór prezesa,
- 6) sprawozdanie z zabawy towarzyskiej koła,
- 7) omówienie nowego statutu,
- 8) wolne wnioski, na które o łaskawe przybycie uprasza usilnie zarząd.

Rada ochrony pracy. Ministerjum pracy i opieki społecznej opracowało projekt rozporządzenia o radzie ochrony pracy na wzór rady emigracyjnej. Projekt ten został przekazany poszczególnym ministerstwom oraz organizacjom społecznym i gospodarczym do zaopiniowania.

W radzie zasiadać będzie przedstawiciel ministerjum i przedstawiciele pracobiorców i pracodawców.

Nie używać amerykańskiego oleju! Wobec pojawienia się w handlu oleju z bobu soja, t. zw. amerykańskiego, zawierającego ponad 3 procent wolnych kwasów tłuszczowych, a więc gatunku technicznego, niebezpiecznego do celów jadalnych, państwowy zakład badania żywności i przedmiotów użytku ostrzega publiczność, importerów, oraz sklepikarzy przed kupnem i sprzedażą takiego oleju, szkodliwego dla zdrowia. Jednocześnie zaznacza się, iż winny puszczenia w obieg oraz sprzedaży podobnego oleju pociągnięci będą do odpowiedzialności sądowej, olej zaś zostanie zasekwestrowany.

Likwidacja organizacji nielegalnych. Wskutek rozporządzenia władz centralnych o zlikwidowaniu niezależnej partii chłopskiej, policja w Szycach, gm. Kidów, pow. olkuskiego przeprowadziła rewizję w lokalu tej partii w Szycach i zabrała legitymacje, broszury, oraz wszystkie gazety, jakie znalazła w lokalu.

To samo uczyniła policja we wsi Biskupice, gminy Pilica.

Bezrobocie. W obrębie województwa kieleckiego liczba bezrobotnych wynosi obecnie 33.210 osób. Zmniejszenie się bezrobocia jest nieznaczne i spowodowane było głównie zatrudnieniem robotników rolnych, przemysł po zimowym zastoju nieznacznie się dotychczas ożywia.

Posiedzenie rady miejskiej w Będzinie. Dnia 28 marca r. b. t. j. w poniedziałek, o godz. 8 wieczorem odbędzie się 52 posiedzenie rady miejskiej z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Przyjęcie protokołu z poprzedniego posiedzenia.
- 2) Wniosek r. Ehrlicha i prawka klubu „Solidarność robotnicza” z opinją komisji dla spraw ogólnych, w sprawie używania języka żydowskiego.
- 3) Uchwalenie w 3-em czytaniu opłat za ubój w rzeźni miejskiej od 1. 4. 1927 do 31. 3. 1928 r.

4) Uchwalenie w 3-em czytaniu statutu dla sierocińca w Zabkowicach.

5) Sprawa zaciągnięcia pożyczki, na gratyfikację dla b. robotników miejskich.

6) Sprawa tymczasowego powiększenia składu komisji budżetowo-skarbowej.

Teatr miejski w Sosnowcu. W niedzielę, o godz. 3 i pół popoł. odbędzie się jeden występ artystów teatru zjednoczonych z Warszawy w całkowitym składzie 26 osób.

Odegrany zostanie sensacyjny dramat miłości i śmierci w 6 aktach według znanej powieści H. Mniszkówny „Trędowata”. Sztuka ta cieszyła się w stolicy kolosalnym powodzeniem i grana była przez zespół teatru zjednoczonych 96 razy z rzędu. Jasna rzecz, że grana jest obecnie bez suflera.

W skład zespołu wchodzi: Rostkowska, Orlandówna, Sobotkowska, Thiel, Szafranski, Nawrocki, Wzorkowski i inni.

Zespół zjeżdża własnym wagonem użyczonym przez min. kolei.

Popularne ceny miejsc (1—3) dają gwarancję, że wszyscy pospieją w niedzielę do teatru na „Trędowatą”.

Uroczystość w straży og. och. w Sosnowcu. Jutro, t. j. d. 27 b. m. w straży ogniowej ochotniczej w Sosnowcu o godz. 9 i pół rano odbędzie się uroczyste przejęcie władzy przez nowego komendanta straży p. Kazimierza Kędzińskiego od długoletniego komendanta p. Józefa Drzewieckiego.

Następnie trzej członkowie zarządu otrzymają dekoracje za pożyteczną pracę na polu pożarnictwa, mianowicie: pan Edmund Moszkowski za 15 lat pracy, a dyr. Czesław Jankowski i p. Jan Woliński za 1. 10. Wreszcie wręczony zostanie

dyplom na członka honorowego straży p. Józefowi Drzewieckiemu, poczem odbędzie się w mieszkaniu pp. Drzewieckich bankiet.

„Kino Nowości” w Będzinie. Od poniedziałku rozpoczynają gościnne występy czołowi artyści art-lit. teatru „Pawie Oko”: Oleniecka, Radwanówna, Dudziński, Ortym i Sławski. W programie: pieśń Ghetta „Kadysa” inscenizowana przez Ortyma, Skecz „Klucz od Garsoniery”, najnowsze piosenki, satyry, monolog i aktualny film „Żywe Kino” w szarem życiu Będzina, pozbawionym jakiegokolwiek rozrywek artystycznych występy artystów „Pawiego Oka” staną się przemilą atrakcją.

Grzywną administracyjną starostwo będzińskie ukarało Guttmana Hindę z Będzina za nieporządky sanitarne.

Pogadanki naukowe P. Z. P. P. i H. w Dąbrowie. Dziś 26 bm. o godz. 7.30 w lokalu P. Z. P. P. i H. w Dąbrowie przy ul. Sienkiewicza 8 prof. Stefan Piotrowski wygłosił odczyt z zapowiedzianego cyklu pod tytułem „Gdynia”. Odczyt będzie ilustrowany.

Przypomnienie. W magistracie m. Będzina płatnikom państwowych podatków od nieruchomości, od lokali i od placów niezabudowanych za lata 1924, 1925 i 1926, którzy zapłacą te podatki do d. 31/3 br. liczone będą odsetki za zwłokę w wysokości 2 proc. miesięcznie, po tym zaś terminie—4 proc. miesięcznie.

A więc, płatnicy, spieszcie płacić podatki, gdyż termin ulgowy zbliża się ku końcowi.

Mecz szachowy. Jak donosiliśmy, w ubiegłą sobotę rozpoczął się mecz między p. Błaszczakiem (Dąbrowa) a p. Goldmincem (Będzin). P. Błaszczak, zajmujący jedno z czoło-

wych miejsc w klubie szachistów w Krakowie, a od dni kilku członek stowarzyszenia zwolenników gry szachowej Zagłębia Dąbrowskiego, wyzwał jednego ze zwycięzców turnieju o mistrzostwo Zagłębia. Podjął wyzwanie p. A. Jasny, żądając, by p. Błaszczak rozegrał uprzednio mecz z p. Goldmincem.

Pierwsza partja omawianego meczu rozpoczęła się pod przewagą p. Goldminca (Biale). W dalszym przebiegu jednak p. Goldminc, nieco zdenerwowany utraconym czasem z powodu spóźnienia się na mecz, grając szybko, popełnia błąd i traci owoce pięknych kombinacji.

Po 4 godzinach gry partję odłożono w pozycji lepszej dla p. Błaszczaka. Dokończenie nastąpi w sobotę dn. 26 b. m. o godz. 7 ej wiecz. w Sosnowcu w lokalu stowarzyszenia szachistów, Piłsudskiego nr. 12.

Druga partja meczu, który składać się będzie z 4 partji—w niedzielę dn. 27 bm. o godz. 11-ej w wyżej wymienionym lokalu.

Budowa domu noclegowego w Będzinie została już rozpoczęta na dawnym placu po straży ogniowej. Roboty ziemne posunęły się już tak daleko, że dziś przedsiębiorca przystępuje do zakładania fundamentów.

Falszywy bilon. Mejlach Flajszachner wpłacał na pocztę w Będzinie pewną sumę i we wpłaconym bilonie znalazł podrobione 4 sztuki dwuzłotowe i jedną 50-cio groszową. F. tłumaczy się, że bilon ten otrzymał od piekarza H. za dostarczoną mąkę.

Policja prowadzi dochodzenie

Z życia harcerzy. Odbyło się w Będzinie zebranie członków koła opieki nad harcerzem. Przewodził p. Franciszek Zebrowski. Po wysłuchaniu sprawozdania rocznego i kasowego za 1926 r. zebrani uchwa-

<p>Kino-teatr „Oddziałowy” Sosnowiec.</p>	<p>Od środy 23 do poniedziałku 28 marca r. b. włącznie „Jak kobiety kochają” Wielki dramat erotyczny w 10 aktach V. Sardou Miłość i zemsta kobiety (Fedora) w roli księżnej Fedory Romasoff LEE PARRY, w roli Borysa Ipanoffa ALF. FRYLAND. Anons: Wkrótce „CYGANERJA” z uroczą Lillianą Gisch.</p>
<p>KINO „OAZA” Sosnowiec.</p>	<p>Od poniedziałku 21-go marca r. b. i dni następne Półświatek paryski dramat duszy kobiecej w 9 aktach. Przygody miłosne paryskiej metresy Anons: Od 28 marca r. b. „CAR ALEKSANDER II-gi”.</p>
<p>KINO „Stinks” Sosnowiec.</p>	<p>Od poniedziałku 21-go do niedzieli 27-go marca r. b. Kochanka Oficera Ochrony wstrząsający dramat w 12-tu aktach. W rolach głównych MARCELA ALBANI i Wł. GAJDAROW.</p>
<p>KINO „Nowości” BĘDZIN.</p>	<p>Od czwartku 24 do poniedziałku 28 marca r. b. MIŁOSTKI CARSKIEGO HUZARA Wielki dramat w 10 aktach wg. znanej powieści A. Puszkina „STANCONNY SMOTRITIEL” W rolach głównych: I. MOSKWIN i W. MALINOWSKA. Na scenie ostatnie występy znakomitej grupy akrobatów Trio Millis po- nadto Melle Hanny kobieta z żelazną szczęką.</p>
<p>KINO „CORSO” BĘDZIN.</p>	<p>Od wtorku 22-go do niedzieli 27-go marca r. b. Kochanka gwardzisty (ORŁOW) film rodzajowy w 8 aktach z uroczą KONSTANCJĄ TALMADGE. Nad program: Występy teatru szkiców artystycznych „MASKA”.</p>

lili absolutorium ustępującemu zarządowi. Nowy zarząd uformował się następująco:

Przewodniczący — dr. Walewska.

Sekretarz — p. Lengas. Członkowie: pp. prof. Stadnik, Czapla i Jan Misiński.

Zastępcy: pp. Zmudówna, Pogorzelska i Urbańska.

Komisję rewizyjną stanowią: dyr. Błażejewicz, p. Bartnikowa i p. Klimaszewska.

Następnie uchwalono prelimitar na rok 1927.

Należy nadmienić, że członkowie koła mało interesują się harcerstwem.

Strajk krawców w Sosnowcu. Czeladnicy krawiecy damscy doszli do porozumienia z majstrami i przystąpili do pracy, natomiast czeladnicy krawiecy męscy strajkują nadal.

Samobójstwo urzędnika w Klefchach. Nad ranem dnia 21 b. m. przechodzący przez Karczówkę włoścjanin znalazł na drzewie wiszące zwłoki samobójcy. Powiadomiona o wypadku policja stwierdziła iż jest to trup Stanisława Cella-rego lat 28 b. urzędnika wydziału hipotecznego.

S. p. Cellary w roku 1925 odwieziony został do szpitala dla umysłowo chorych w Kobierzynie i powrócił po wyleczeniu 19 marca br. Pozostawił list wyrażający żal do swej rodziny. Powodem samobójstwa było zniechęcenie do życia.

Samobójstwo leśniczego. Dowiadujemy się, że w czwartek o godz. 7-ej r. wystrzałem z rewolweru odebrał sobie życie leśniczy z leśnictwa Dąbrowa pod Pankami, Stanisław Graniczny, lat około 36. Zgon denata nastąpił po 2 godzinach. Przyczyną rozpaczliwego kroku były nieporozumienia rodzinne.

Umysłowo chora padła ofiarą łotra. W ub. środę Abram Kon, zameldował w komisariacie policji, że jego żona; umysłowo chora, uciekła do Częstochowy i tutaj zawarła znajomość z jakimś młodym mężczyzną, który wyludził od nieszczęśliwej kobiety pierścionek złoty z brylantem, wartości 1000 zł., poczem zbiegł. Policja wszczęła dochodzenie.

Zawzięta hetera. Jeden z posterunkowych p. p. w Sosnowcu otrzymał polecenie zaprowadzenia Stanisławy Zawalskiej z ul. Pańskiej 26 do lekarza urzędu obyczajowego.

Zawalska na propozycję policjanta, by wyruszyła z nim w drogę, odpowiedziała stem obelg, a następnie rzuciła się nań i podrapała.

Posterunkowy mimo wszystko polecenie spełnił, a wojownicza Stasia pójdzie do ula.

Zwłoki noworodka, płci męskiej, wyłowila policja w Sosnowcu w Czarnej Przemszy obok mostu fitznerowskiego. Zwłoki odstawiono do szpitala pogońskiego kasy chorych.

Czuły ojciec. Apolonja Wittek, zam. w Sosnowcu przy ul. Rzymskiej nr. 21 zawiadomiła policję, że mąż jej, Stanisław, lat 31, pracujący na kop. Wiktor w Miłowicach, wziął z kopalni wyciąg w d. 23 bm. i ułotnił się, pozostawiając bez środków do życia żonę i dwoje małoletnich dzieci.

Za nieprzestrzeganie przepisów w zameldowaniu i wymeldowaniu pociągnięto do odpowiedzialności Pięte Wawrzyńca z Będzina.

Nie udało się. Przybyłej do Sosnowca Antoninie Bajętek z Deszna pow. jędrzejow-

skiego skradziono z wozu kilkanaście kg. masła. Policja masło odnalazła i złodzieja aresztowała.

Nie graj, Wojtek... Jakub Sala, Kolejowa 3, chciał się dorobić majątku na grze w 3 blaszki. Zajętymu grą skradziono 50 zł.

Za nieoświetlenie sieni i schodów policja sosnowiecka pociągnęła do odpowiedzialności kilku gospodarzy w Sosnowcu. Czy to potrzebne?

Awantura na ulicy. III-ci komisariat P. P. pociągnął do odpowiedzialności sądowej Imierko Stanisławę za awanturowanie się na ulicy w Będzinie.

Kieszonkowcy. Kazimierz

Niepsuj, Paderewskiego nr. 3, ukradł przybytemu do Sosnowca ze Śląska Tomaszowi Pyraszowi 100 zł.

Pawłowi Krajczykowi z Rudy na G. Śląsku wyciągnięto z kieszeni 95 zł.

Marjanowi Halińskiemu, Podjazdowa 8, skradziono z kieszonki zegarek.

Kradzież kur. W nocy z d. 23. na 24 bm. Ewie Białej, zam. w Sosnowcu przy ul. Sieleckiej 21 złodzieje skradli z komórki 2 kury, koguta i królika.

Kradzież surowca. Czesław Wolek, Rudna 2 i Leon Mita, Pusta 8, skradli 439 kg. surowego żelaza, stanowiącego własność zakładów modrzejowskich.

Z sądu okręgowego w Sosnowcu.

Fałszywe 10-cio złotych. — Za kradzież skór. — Sprawa o prosięta.

Sąd okręgowy w Sosnowcu na posiedzeniu sądowym w dniu 25 b. m. w składzie przewodniczącego sędziego Sokulskiego i sędziów Jankiewicza i Salaka, oraz prokuratora Sokołowskiego, rozpoznawał sprawę Karola Kubika, lat 20, mieszkańca Dąbrowy Górniczej, jednego z członków szajki fałszerzy banknotów, zlikwidowanej w ub. r. Członkowie tej szajki zostali już przez sąd okręgowy ukarani, Kubik zaś, który miał odpowiadać za puszczenie w obieg fałszywych banknotów 10-złotowych, uchylił się od odpowiedzialności sądowej do 1 b. m., w którym to dniu został ujęty. Sąd skazał Kubika na 6 miesięcy więzienia z zawieszeniem kary, po uwzględnieniu okoliczności łagodzących.

Następnie rozpoznano sprawę Tomasza Tyrki, lat 30, mieszkańca Będzina (Warpieńna 8), oskarżonego o kradzież skór podczas składania z furi

do magazynu, wartości 1400 zł., będących własnością kupca będzińskiego Dancyniera. Tyrka był już kilkakrotnie karany za kradzież, sąd skazał go przeto na rok więzienia z pozbawieniem praw.

Również rozpoznano sprawę notorycznych złodziei, kilkakrotnie karanych za kradzież: Edwarda Bajdury, lat 23 i Stanisława Kopcia, lat 27, mieszkańców Sosnowca, oskarżonych o to, że w ub. r. rozbiwszy komórkę Zofji Mleczo (Narutowicza 16), skradli z niej prosięta.

Kradzione prosięta nabyła Elżbieta Woszek (Dolna 2) a następnie je sprzedała. Jedną z nabywczyń była Marjanna Rybus (Narutowicza 16). Sąd skazał Bajdurę na rok i sześć miesięcy więzienia, Kopcia na rok, obydwóch z pozbawieniem praw, Woszek na ośm miesięcy więzienia, oraz Rybusową na miesiąc więzienia z zawieszeniem wykonania kary.

Cech Fryzjerów i Perukarzy w Sosnowcu.

Niniejszym podaje się do wiadomości członkom Cechu z rodzinami i zainteresowanym, że od 1 kwietnia b. r. będzie otwarty kurs trzymiesięczny pod kierunkiem specjalistów fryzjerskich dla ondulacji i czesania pań.

Pierwsza lekcja odbędzie się w czwartek, dn. 31-go marca o godz. 8 wieczorem w lokalu Cechu, ul. Sienkiewicza 8, wszyscy którzy się zapisali są proszeni o przybycie.

Bliższych informacji udziela i jeszcze przyjmuje kandydatów Starszy Cechu, ul. Narutowicza 34, tel. 1-31.

ALBORIL

samodziałający
środek do prania

Przedsiębiorstwo robót blacharsko-dekarskich

Adolf Flugrat

Sosnowiec, ul. Małachowskiego 28.

WYKONYWA:

Krycie dachu blachą, dachówką i papą, jak również konserwacje dachów z własnego lub powierzzonego materiału, oraz wszelkie roboty w zakres blacharstwa wchodzące.

Posiada również na składzie wanny, nasiadówki, latarnie powozowe, polewaczki, kosze do węgla etc.

Ceny według umowy.

Ogłaszajcie się w „Expresie Zagłębia”

Wydział Powiatowy Sejmiku Będzińskiego

ogłasza

KONKURS

na 3-ch Lekarzy Kierowników Ośrodków Zdrowia w powiecie Będzińskim (Strzemieszyce, Dańdówka, Bobrowniki).

Do obowiązków każdego z Lekarzy należy prowadzenie wszystkich przychodni w Ośrodku Zdrowia, łącznie z ambulatorium dla niezamożnych mieszkańców danego okręgu, który obsługuje Ośrodek Zdrowia; czynności, związane ze zwalczaniem chorób zakaźnych w tymże okręgu, oraz higiena szkolna w siedzibie Ośrodka Zdrowia.

Do stanowiska tego przywiązane są pobory ryczałtowe w wysokości 600 zł. miesięcznie.

Zajmowanie się prywatną praktyką po godzinach urzędowych dozwolone.

Jednocześnie tenże Wydział Powiatowy ogłasza konkurs na 3-ch Lekarzy Szkolnych dla szkół wiejskich.

Do obowiązków każdego Lekarza Szkolnego należy całokształt higieny szkolnej w swoim okręgu według regulaminu dla Lekarzy Szkolnych, zatwierdzonego przez Wydział Powiatowy.

Do stanowiska Lekarza Szkolnego przywiązane są pobory ryczałtowe w wysokości 350 zł. mies. + 50 zł. na rozjazd.

Zajmowanie się prywatną praktyką po godzinach urzędowych dozwolone.

Kandydaci na obydwie rodzaje stanowisk winni składać oferty do Wydziału Powiatowego Sejmiku Będzińskiego z dołączeniem:

- 1) dowodu obywatelstwa Polskiego,
- 2) dyplomu lekarskiego, uprawniającego do wykonywania praktyki Lekarskiej na terenie Rzeczypospolitej Polskiej,
- 3) własnoręcznie napisany życiorys, z ewentualnym dołączeniem zaświadczeń o dotychczasowej pracy.

Termin składania ofert upływa z dniem 10 kwietnia r. b.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego

STAROSTA:

Naczelnny lekarz:

(—) Dr. K. Ryder.

(—) J. Ołpiński.

Pierwsza Wytwórnia Parasoli w Zagłębiu

„ELEGANT”

w Sosnowcu, Modrzejowska 5. Telefon 10-27.

POLECA:

damskie i męskie parasole najmodniejsze, po tanich cenach oraz przyjmuje wszelką reperację i pokrycie parasoli.

Drobne ogłoszenia.

Nauka i wychowanie.

Udzielam lekcji gry na skrzypcach po cenach niskich. Wiadomość: Sosnowiec, ul. Średnia 8. A. Szczypiński.

Posady i prace.

Były urzędnik państwowy, rutynowana siła poszukuje posady. Oferty pod „Zdolny” do Adm. Expressu w Będzinie.

Kupno i sprzedaż.

Jest do sprzedania 300 książek treści beletrystycznej dla młodzieży szkolnej i 300 dla starszych. Zgłoszenia „Expres Zagłębia” Będzin.

Do sprzedania plac przy ul. Długiej. Wiadomość Pogoń, Będzińska 3 Buehacz.

Różne.

Pracownia pończoch, przyjmuje się do nadrabiania i wstawiania oraz wszelką reperację pończoch jedwabnych. Wiadomość ul. 3-go Maja 22.

Zaginęła książeczka wydana przez Kasę Chorych Sosnowiec. Franciszek Grajwoda.

Zaginęły wyciągi z ksiąg ludności i karty rejestracyjne na nazwiska: Józefa Ławika i Franciszka Ławika.